



Ze Sobotky

foto Maroš Belák

Milí přátelé!

A je po dovolené.

A kde jsem byl?

Ani u moře, ani u rybníka. Nevytáhnul jsem paty z domu.

Že by se ze mne stával kocour domácí? Nebo jezevec?

Nebo se ve mně probouzejí geny hospodářů a chalupníků? 😊

≡ LÉČIVÉ KAMENY

Výstava, která odhaluje tajemství kamenů mezi vírou, léčivou silou a přírodní krásou.

Věříte na sílu kamenů? Nebo vás fascinují svou krásou, barvou a tajemstvím? Ať už patříte mezi ty, kdo v minerálech hledají energii a rovnováhu, nebo je prostě rádi držíte v dlani, právě otevřená výstava Léčivé kameny je určena právě vám.

V mineralogickém kabinetu je k vidění výstava, která přibližuje drahé kameny jako nositele přírodní i kosmické síly. Proč jim lidé od pradávna přisuzovali magické účinky? A proč se k nim mnozí s důvěrou obracejí i dnes?

Dozvíte se, jaké vlastnosti jednotlivým minerálům přisuzovala historie, jaký je pohled geologa–mineraloga i proč bychom se měli při výběru svého „osobního“ kamene řídit hlavně intuicí. Který z kamenů si zamilujete právě vy? Věříte, že je „něco mezi nebem a zemí“, nepopsatelná energie?

Muzeum Českého ráje v Turnově – Mineralogický kabinet
do 11. ledna 2026





✂ Navštívili jste již turnovskou synagogu? Víte, že je jedinou synagogou v Libereckém kraji, která přečkala 2. světovou válku? Zajděte se tam určitě podívat a nebojte se vzít s sebou i děti. Pro děti jsou připraveny nové herní listy a z kostek s hebrejskými písmeny si mohou zkusit poskládat své jméno. Každé prázdninové **úterý** se navíc koná komentovaná prohlídka synagogy, bývalé židovské čtvrti a židovského hřbitova. Sraz je v synagoze v Krajířově ulici **v 10:00 a ve 14:00**. Synagoga je v červenci a v srpnu otevřena denně od 9:00 do 17:00 hodin. (RTIC, foto Matyáš Gál)





/// **Zastupitelstvo města v souvislosti s jednáním s obyvateli, které se konalo 19. června, zrušilo usnesení z ledna 2025 a jednohlasně přijalo nové usnesení, které podporuje jako prioritní řešení přeložky silnice I/35 v katastrech města Turnova kombinaci hloubeného a raženého tunelu v úseku Ohrazenice – Turnov Valdštejnsko ve stávajícím vymezeném koridoru I/35. Zástupci města jsou pověřeni vést další jednání s Ředitelstvím silnic a dálnic a Ministerstvem dopravy s cílem dosáhnout dohody o zadání a financování studie proveditelnosti tunelové varianty přeložky I/35 přes katastry města.**

Starosta města Tomáš Hocke k této variantě uvedl: „Tunelová varianta v celé trase katastrů města Turnova je jistě lákavá varianta. Neznám asi starostu města nebo zastupitele, který by si takovou variantu nepřál. Musím však říct, že jednání s Ministerstvem dopravy a ŘSD byla od roku 2010 náročná. Už prosazení 1 km tunelu pod Pelešany společně s úpravou trasování nové silnice, bylo považováno ve své době za velký úspěch. Přesto se pokusíme o další politická jednání. Sílly je potřeba spojit napříč politickým spektrem. Zastavení projekčních prací na stávajícím návrhu nové silnice je z pohledu města nebezpečné. Ve finále může vést k tomu, že nová silnice bude přivedena z Jičína na Valdštejnsko, a protože nebude připraven úsek přes Turnov, povede doprava po stávající trase I/35. Kolony tak postupně zaplní stávající trasu I/35 a na ní navazující křižovatky, což ve finále bude znamenat potenciální ochromení dopravy v celém městě. Určitou nadějí je schválení projekční přípravy silnice I/16 Martinovice – Jičín (propojka Mladá Boleslav – Jičín) ze strany Centrální komise Ministerstva dopravy na konci června 2025. Je to silnice, která by mohla určitou část dopravního zatížení přenést. Zatím jsme však neviděli dopravní modely...“

Zpět k usnesení zastupitelstva, v případě prokázání nerealizovatelnosti tunelové varianty město Turnov, jako obec velmi významně zasažená plánovanou přeložkou I/35, požaduje po Ministerstvu dopravy a ŘSD prověřit podmínky pro fázi přípravy záměru, které jsou dané souhlasným závazným stanoviskem MZP/2021/710/2922 (vliv stavby na životní prostředí).

Dále město požaduje vypořádání a zohlednění níže uvedených požadavků obyvatel města Turnova ve spojitosti s projekční přípravou nové přeložky silnice I/35.

- Zdůvodnění šířkového uspořádání 2+2 v úseku Ohrazenice – Žernov a to na základě sčítání dopravy, dopravního modelu a predikce dopravních výkonů.
- V lokalitě Přepeřské trváme na trasování nové silnice v krátkém tunelu, který jako jediný může omezit negativní dopady na sídliště. Zrušit mimoúrovňové křížení Přepeřská s ohledem na snížení komfortu bydlení na sídlišti, a to na základě vyhodnocení dopravního modelu.
- Nový most směřující do Nudvojovic musí umožnit komfortní vedení chodníků a cyklostezky a případné napojení nově uvažované výstavby Nudvojovic.
- Zajištění kvalitního architektonického návrhu mostů v údolí řeky Jizery, ve spojitosti s krajinným rázem, ochranou biotopu slepého ramena.
- Zajištění precizního návrhu protihlukových opatření na mostech a valech v údolí řeky Jizery, ověření jejich funkčnosti na již realizovaných stavbách ŘSD, to vše s ohledem na velké množství staveb ŘSD, které nejsou zkolaudovány a řadu let jsou provozovány ve zkušebním provozu.
- Prověření prodloužení tunelu Pelešany na avizovanou délku 1,3 km, s ohledem na blízkost stávající obytné zástavby v blízkosti portálů tunelu.
- Zahájení pasportizace objektů v blízkosti uvažované trasy nové silnice, abychom snížili obavu obyvatel o poškození jejich obydlí.
- V rámci návrhu mimoúrovňové křižovatky Valdštejnsko prověření začlenění křižovatky do krajiny formou zářezů, snížení nivelet ke stávajícímu terénu, kratších tunelů. V rámci této křižovatky navrhnout odstavné parkoviště pro osobní automobily určené především návštěvníkům Českého ráje.

(Marcela Jandová)

≡ Turnovské kulturní tipy:

středa 23. července od 19.30, kino Sféra

Roger Waters This Is Not A Drill: Live From Prague – The Movie

čtvrtek 24. července od 18 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží

V cílové stanici plníme sklenici: Vinařství Balašník

pátek 25. července od 19 hodin před Střelnicí

Turnovské léto: Waldovy Matušky

sobota 26. července od 19 hodin před Střelnicí
Turnovské léto: Lautrec

čtvrtek 31. července od 18 hodin, Letňák bar

Balady Patrika Rutkovského

Přednáška autora projektu Balady Českého ráje aneb Český ráj v obrazech a zvucích.

Balady Českého ráje je projekt malíře Patrika Rutkovského, který se zaměřuje na jeho tvorbu a výstavy obrazů s tematikou příběhů historických, přírodních a kulturních památek tohoto regionu. Jedná se zároveň o projekt multimediální, do kterého je postupně zapojováno dvanáct talentovaných hudebních autorů s různým hudebním vyjádřením (rock'n'roll, punk, hip hop, klasická/moderní hudba...). Každý z interpretů vytvoří dvě originální skladby inspirované konkrétními malbami ze souboru dvaceti čtyř obrazů.

Každý hudebník představí jednu ze svých skladeb na svém vlastním koncertu, kde dojde ke vzájemnému propojení hudby s obrazem. Obraz a skladba budou prezentovány vždy jako jeden celek, který nabídne příznivcům hudby a sběratelům umění příležitost vlastnit dílo, jenž vzniklo spojením vizuální fantazie a zvukové inspirace. Projekt vytváří fascinující multižánrový rámec, jenž není pouze oslavou české kultury, ale také novým způsobem, jak prozkoumávat a interpretovat umění.

Vrcholem projektu se stanou dvě vernisáže, na kterých proběhnou vystoupení jednotlivých hudebníků spolu s představením obrazů. Takto bude vyzdvihnut interaktivní formát, v jehož rámci se může divák stát svědkem skutečně živého představení a propojení malby s hudbou.

Vizí projektu je propojit během dvou let (tedy do konce roku 2026) různé hudební styly s velkoformátovými obrazy vytvořenými v kulisách Českého ráje a toto propojení zprostředkovat návštěvníkům koncertů i výstav.

čtvrtek 31. července od 18 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží

V cílové stanici plníme sklenici: Pivovar Volt

Jablonecký pivovar Volt slibuje, že se v jeho pivu skrývá ta pravá energie pro vaše nápady. Nenechte si tedy ujít originální zdroj inspirace, vždyť ho máme jen za kopcem! A jak pivovar ke svému názvu přišel?

pátek 1. srpna od 19 hodin před Střelnicí

Turnovské léto: Nottingham & Laters

Tradiční letní koncert dobře známé, art rock-gothic turnovské party před Střelnicí.

sobota 2. srpna od 19 hodin před Střelnicí

Turnovské léto: Petr Linhart

Petr Linhart je písničkář, poutník, milovník krajin a jejich příběhů. Svůj žánr si nazval landscape folk. Dnes má na kontě šest alb (nejnovější "best of" To bylo to Kladno live, dále řadová alba Nezvěstní, Milostné vzpomínky na Čp.8, Rozhledna, Autobus do Podbořan a Sudéta). Alba Nezvěstní, Rozhledna a Sudéta byla nominována na žánrovou cenu Anděl.

NUDVOJOVICE – Druhý život památného stromu v Nudvojovicích

Už v dubnu letošního roku došlo k odbornému ošetření unikátního památného jasanu na hřbitově v Nudvojovicích. Zajímavostí je, že část kmene, kterou bylo nutné odstranit, nyní žije novým životem.

V dubnu letošního roku byl odborně ošetřen památný jasan na hřbitově v Nudvojovicích. Důvodem aktuálního ošetření bylo nejen zvýšení provozní bezpečnosti stromu a prodloužení jeho perspektivy, ale také ochrana nemovité kulturní památky, kostela sv. Jana Křtitele.

Detailní průzkum památného stromu, který proběhl na podzim 2024, identifikoval řadu zásadních problémů. Především se jedná o rozsáhlou infekci, která zasahuje prakticky celou dřevinu od kosterních kořenů až po pahýly kosterních větví. S ohledem na tyto nálezy byla dřevina bez realizace navržených zásahů provozně nebezpečná a mohlo u ní dojít k akutnímu selhání. Na druhou stranu se jedná o unikátní strom impozantních rozměrů a je vhodné jej za pomoci realizace plánu péče na stanovišti zachovat po co nejdelší možnou dobu.



Jelikož má strom rozsáhlé dutiny, byl v únoru roku 2025 zpracován průzkum zaměřený na výskyt netopýrů. Přítomnost zimní kolonie netopýrů zjištěna nebyla, přesto byl strom ošetřen s ohledem na možné osídlení letní kolonií.

Koruna památného stromu byla odlehčena sesazovacím řezem na výšku 10—12 metrů. Zároveň byly redukovány sekundární výmladky, které jsou poslední živou částí stromu. Ošetření památného stromu bylo technicky velmi náročné a vyžadovalo asistenci jeřábu. Samotné práce proběhly z vysoko-zdvízných plošin. Práce realizovala odborná firma za technického dozoru specialisty.

Možná jste si všimli, že odstraněné části přímo monumentálního kmene z Nudvojevic úplně nezmizely. Dřevo totiž neskončilo v kompostárně, ale bylo uloženo v parku u Jizevy nedaleko úpravny vody. Rozhodnutí ponechat strom na tomto místě nebylo náhodné – naopak, vychází z ohledu na přírodu a snahy podpořit biodiverzitu v městském prostředí.

Mrtvé dřevo je totiž v přírodě nesmírně cenné. Poskytuje útočiště celé řadě živočichů – od brouků, mravenců a pavouků až po ptáky a netopýry. V trouchu se vyvíjí množství užitečných organismů, včetně vzácných druhů hmyzu. Mnohé z nich jsou ohrožené právě proto, že v naší krajině i ve městech mrtvé dřevo často mizí.

Tlející dřevo zároveň přirozeně vrací živiny zpět do půdy, zlepšuje její strukturu a zadržuje vlhkost. V parcích má mrtvé dřevo i estetickou a edukativní funkci – připomíná, že přírodní procesy mají svůj rytmus a smysl i po skončení života stromu.

Informativní cedulka o přínosu mrtvého dřeva pro krajinu se brzy objeví i přímo na místě. Věříme, že se společně budeme těšit nejen ze zeleně živé, ale i z té „mrtvé,“ která dál slouží životu.

(Marcela Jandová)



TROSKY – Začátkem letošního února vyšla dlouho očekávaná počítačová hra Kingdom Come: Deliverance II. Jedná se o hru ve virtuální realitě, která je kromě Kutné Hory situována i do oblasti českorajských Trosek. Ty už nyní hlásí značný nárůst návštěvnosti – za období od začátku sezony do 30. června se oproti roku 2024 jedná o nárůst zhruba o 42 procent!



Český ráj, který je už tak v některých lokalitách velmi intenzivně turisticky vytíženou oblastí, se nyní potýká s přílivem dalších návštěvníků. Ti přijíždějí prozkoumat kulisy výše zmíněné hry. Z tohoto důvodu Sdružení Český ráj, které mimo jiné pečuje o udržitelný cestovní ruch, informuje o některých důležitých souvislostech, které je třeba mít na paměti.

Celé území Trosek je součástí Chráněné krajinné oblasti Český ráj, a proto zde platí různá omezení. Ta slouží nejen k ochraně přírody, ale také historicky cenných památek. Například Podsemínský most vedoucí k Podsemínskému mlýnu (nyní sloužícímu pro rekreační účely) je vzhledem k technicky nevyhovujícímu stavu uzavřen.

Přírodní rezervace Apolena, nacházející se v blízkosti hradu Trosky, je od roku 2010 uzavřena. Důvodem je ochrana jejího geologického bohatství. Nacházejí se zde totiž velmi měkké pískovce, které při průchodu lidí podléhají zvýšené a mohutně zrychlené erozi. Důkladně tuto oblast prozkoumat je dnes možné už jen ve virtuálním herním světě.

Dalším důležitým omezením je zákaz provozu dronů na území přírodní památky Trosky a v jejím třístametrovém okolí.

Správa CHKO Český ráj je v rámci Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) zásadním článkem nejen pro ochranu přírody v Českém ráji, ale i pro udržitelnost turistiky v jádrovém území tohoto cenného regionu. Z tohoto pohledu omezující nařízení vysvětluje Lukáš Bílek, vedoucí CHKO Český ráj:

Novinka pro fanoušky Kingdom Come: Deliverance II. na Troskách. Pozorný návštěvník na hradě najde pět zastavení s QR kódy, přes které si může na svém telefonu zobrazit dané místo tak, jak vypadá ve videohře.

„Kvůli ničení skal, které vedlo až k jejich destrukci a dalšímu poškozování přírodního prostředí, uzavřela před 14 lety Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR) celé území přírodní rezervace Apolena. Nejen horolezecký sport, ale i běžná turistika představují pro zdejší skalní město významné ovlivnění. Skály v Apoleně totiž tvoří nejměkčí pískovec v Českém ráji, jedná se o málo zpevněnou a mechanicky nepříliš odolnou horninu s kaolinickým tmelem. Uzavření předcházelo nejprve pokus o řešení prostřednictvím kontrolní činnosti stráže přírody. Přestupky proti zákonu o ochraně přírody a krajiny v přírodní rezervaci však ani po této zvýšené kontrole neklesaly.



Součástí rezervace je i jeskyně Sklepy, která je tzv. evropsky významnou lokalitou pro vrápence malého a vstupování do ní ohrožuje životy těch zvířat.

Aby k tomu nedocházelo, jeskyně byla již dříve uzavřena mříží a v roce 2010 se AOPK ČR rozhodla přistoupit k zákazu vstupu veřejnosti do přírodní rezervace. Je třeba si uvědomit, že vlivem eroze silně podpořené poškozováním lidmi došlo v Apoleně k destrukci a řízení skalních bloků. Vstup na území přírodní rezervace tak nejenže je nezákonný, ale může představovat i riziko úrazu.

Druhým omezením je zákaz létání dronů v okolí Trosek, vydaný v roce 2023. Smyslem tohoto zákazu je zajištění klidu pro hnízdící sokoly stěhovavé. Právě k rušení opakovaně docházelo díky velké koncentraci poletujících dronů v době hnízdění. Zákaz je omezený časově na první polovinu kalendářního roku a územím přírodní památky Trosky s jejím třístametrovým okolím. Je důležité zdůraznit, že i mimo stanovené období a území nelze létat bez omezení. Na celém území CHKO je pro létání s dronem nutný souhlas Úřadu pro civilní letectví a k němu se AOPK vyjadřuje. V kritických měsících hnízdění ptáků a v místech hnízdišť vydání takového souhlasu není automatické a jeho vydání podléhá přísné kontrole. Naopak v mimohnízdním období roku a v nerizikových místech nebývá létání s drony problematické.

Sokol se do krajiny Českého ráje se vrátil po téměř čtyřech desetiletích, kdy byl na pokraji vyhubení. Ohleduplnost nejen vůči němu, ale i vůči krajině nejen Českého ráje jako takové, vypovídá o míře vyspělosti a kultury společnosti.“

/ Sdružení Český ráj a MÚ Turnov

VALDŠTEJN – Na hradě minulý týden probíhal geofyzikální průzkum kaple, ve spolupráci s turnovským muzeem se na něm podílel Ústav archeologie a muzeologie Masarykovy univerzity.

Cílem průzkumu bylo zjistit, zda se pod kaplí nacházejí staré sklepní prostory, které byly ve středověku součástí původního hradního paláce, zaniklého po požáru v polovině 16. století. Nasbíraná data poslouží jako podklad k dalšímu zkoumání. (MČRT)





MÍROVÁ p/K – Z Bělé do Sekerkových Louček po novém povrchu: řidiči se dočkali rekonstrukce tamní silnice. Stavba, kterou provedla firma EUROVIA CZ a.s. za bezmála 50 milionů korun včetně DPH, byla rozdělena na dvě hlavní části. První z nich byla velkoplošná oprava úseku o délce 2.085 metrů od křižovatky se silnicí 283 v Bělé po křižovatku U rybníka. Druhá etapa se týkala kompletní opravy 2.515 metrů dlouhého navazujícího úseku právě od křižovatky U rybníka do Sekerkových Louček ke hřbitovu. Silnice také vede kolem rybníků a byla riziková pro jarní migraci obojživelníků. Vznikly tam proto trvalé zábrany v celkové délce 650 metrů včetně podchodů. Díky tomu nehrozí, že by každé jaro stovky žab a čolků končily pod koly projíždějících aut. (foto Liberecký kraj)



lomnice n/p

/// Sezónní, skvěle pitelná a příjemně lehká Session NEIPA 10 je tady! Ovocné tóny tropického ovoce a citrusů V JEDNÉ SKLENICI PIVA! V prodeji u nás v pivovaru, na eshopu a u našich obchodních partnerů.

(Lomnické pivo)



≡ Nový fotopoint u informačního střediska na hoře Tábor

Vrch Tábor je už dlouhá léta oblíbeným cílem výletníků i milovníků výhledů. Nyní však tato dominanta Podkrkonoší nabízí další důvod k návštěvě – v květnu zde byl, u vlani nově upraveného Sezónního informačního střediska, dokončen originální fotopoint, který kombinuje moderní turistický trend s úctou k místní historii. Zadavatelem byl Mikroregion Tábor a město Lomnice nad Popelkou. Centrálním prvkem nového místa k focení je stylizovaná replika Tichánkovy rozhledny, která na Táboře stojí již více než sto let. Replika je samozřejmě menší než samotná skutečná věž, její výška je však i přes to úctyhodná – měří téměř tři metry. Její vzhled byl zpracován do nejmenších detailů tak, aby co nejvěrněji připomínala svůj předobraz. Součástí fotopointu je také velký nápis „Tábor“ s kótou uvádějící nadmořskou výšku vrcholu. Mnohé možná toto číslo překvapí. Notoricky známý údaj 678 m n. m. totiž značí výšku místa rozhledny, což ale není nejvyšší bod tohoto vrchu. Na nápisu je uvedena správná nadmořská výška, a to 683 m n. m. Celý fotopoint je z nerezového materiálu, aby co nejvíce odolával všem rozmarům počasí, které zde občas panují. Na podstavci jsou uvedeny názvy všech členských obcí Mikroregionu Tábor, tedy i Lomnice nad Popelkou, na jejímž území rozhledna i fotopoint stojí.



Barevně odlišená část názvu Lomnice „NICE“ je první vlaštvou myšlenky zřízení turistické destinace sdružující místa s písmeny „NICE“ ve svém názvu, která by propagovala atraktivitu cestovního ruchu v těchto územích. Věříme, že i tento projekt se bude v budoucnu rozvíjet.

Fotopoint je volně přístupný a slouží nejen jako orientační bod, ale i coby atraktivní pozadí pro fotografie, které si odtud turisté odvázejí jako suvenýr.

Projekt zaznamenal ohlas již v prvních dnech po instalaci – na sociálních sítích se začínají objevovat fotografie z nového fotopointu, což mu přináší pozornost nejen místních, ale i návštěvníků z širšího okolí.

Pokud jste vrch Tábor letos ještě nenavštívili, máte teď o důvod víc. Vydejte se na procházku, užijte si pohledy na Krkonoše i Český ráj a nezapomeňte se zastavit u nového fotopointu. Ať už si pořídíte snímek jen pro sebe na památku, nebo jej rovnou pošlete dál do světa, podstatné je jedno – Tábor zůstává místem, které stojí za to objevovat znovu a znovu.

/ Zdeněk Rajm, místostarosta města, *Lomnické rozhledy*; foto Matěj Bárta

≡ **3. srpna od 16 hodin** na lomnickém zámku
RACHOT BANDA

semily

≡ **Semilské kulturní tipy:**

24. července v 17 hodin v Parku Ostrov

LABYRINT KOMENSKÝ aneb **A mos se netěšte!**

Divadlo DNO a Národní divadlo Rožkopov v režii Jiřího Jelínka uvádí rodinné loutkové divadlo plné autorské hudby, originálních loutek a energického herectví. V případě nepříznivého počasí proběhne představení v KC Golf.

3. srpna v 10.00 v **dětském oddělení knihovny**

KDYŽ KOSTI MLUVÍ – Setkání s antropoložkou M. Horáčkovou

Praktické seznámení s pojmem antropolog – kdo to je, co dělá, jak vypadá jeho práce, co používá a využívá. Jak odvodit stáří, pohlaví či nemoci z kostí? Zážitkový program pro děti i dospělé doplněný o kvíz a vyrábění. Vstupné dobrovolné, doprovod dospělého vítán.

semilsko

JESENNÝ, BOHUŇOVSKO – Staré znečištění z chemického provozu připravilo část obyvatel Jesenného o pitnou vodu. V oblasti Bohuňovska je voda ve studních kontaminovaná karcinogenními látkami a nelze ji používat, pro dvě desítky tamních obyvatel teď bude vodu zajišťovat malá úpravná za bezmála 160 tisíc korun. Čerpat bude vodu z blízké říčky Kamenice. Obec zároveň připravuje výstavbu vodovodu, řekl starosta Petr Hlůže.

Znečištění je pozůstatkem po provozu státního podniku Chema Horní Počernice, který v Jesenném v letech 1971 až 1992 uskladňoval a přečerpával trichlor a perchlor, což jsou průmyslová odmašťovadla a rozpouštědla. Liberecký kraj přispěl už před deseti lety na zmapování znečištění. Zasažené je

území o rozloze zhruba pěti hektarů. Nebezpečné karcinogeny otrávily nejen půdu, ale i tamní studny a objevily je rozборы i řece Kamenci. „Vodu ale budeme z řeky čerpat nad touto oblastí,“ ujistil starosta.

„Znečištění chlorovanými uhlovodíky v Jesenném považuji za vážný problém. Stará ekologická zátěž, která se dál šíří, znehodnotila tamní zdroje pitné vody a ohrožuje i přírodovědně velmi cenné území, evropsky významnou lokalitu Údolí Jizery a Kamenice. K zodpovědnosti za znečištění se zatím nikdo nehlásí,“ doplnil náměstek hejtmana pro životní prostředí Jiří Klápště. Firma už zanikla a znečištění je podle něj na státních pozemcích, které spravuje Správa železnic. V oblasti Bohuňovska žije podle starosty zhruba 20 lidí. „Vodovod tam není, každý dům měl vlastní studnu, teď je část domů prázdná, protože tam není pitná voda,“ poznamenal. Dočasně by měla problém vyřešit malá úpravná, na kterou kraj obci přispěl 77 tisíci. „Žádáme o stavební povolení na vodovod a než než se nám to podaří zrealizovat, tak tohle je takové nouzové zásobování,“ dodal Hlůže. Vybudování vodovodu podle něj přijde na deset milionů, i na něj bude obec s dvacetimilionovým ročním rozpočtem hledat dotace.

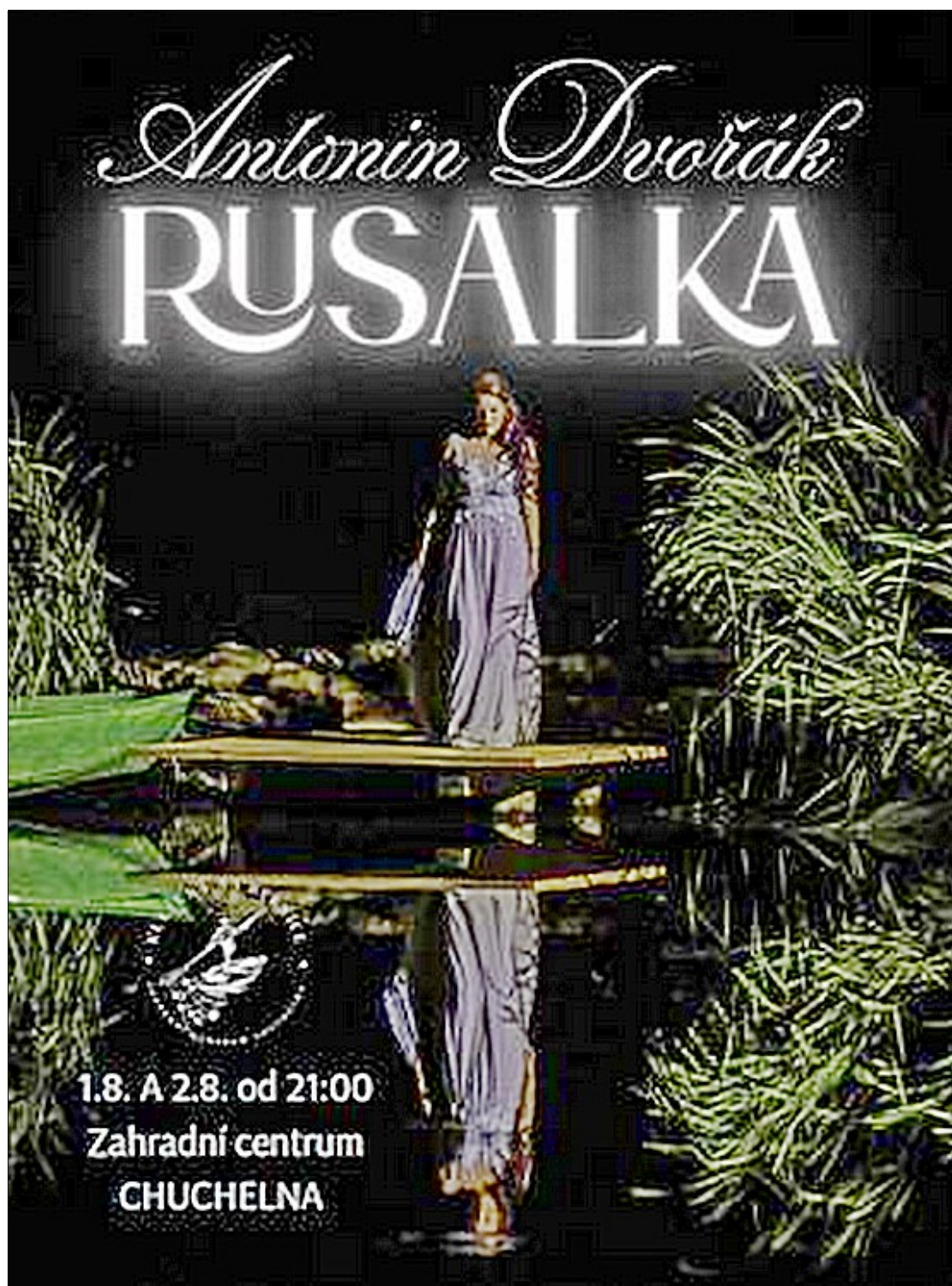
Přestože kontaminované pozemky nejsou obecní, ale státní a soukromé, nechala obec zpracovat analýzu rizik a aktuálně nechává zpracovat studii proveditelnosti nápravných opatření, která by měla staré znečištění odstranit. „Už nás to stálo přes pět milionů,“ poznamenal Hlůže. Na obě studie získala obec dotace z evropských fondů a Libereckého kraje. Náklady na sanaci se odhadují na desítky milionů, bez dotací je ale malá obec s 500 obyvateli nebude schopná zaplatit.
(Náš REGION)



Jesenný – v roce 2007 vyhořelý zámek

foto Marek Hyška / Wikipedie

CHUCHELNA –



jilemnicko

JILEMNICE – Jilemnici a Martinice v Krkonoších propojí cyklostezka

Nová cyklostezka za více než 32 milionů korun přibude zřejmě ještě letos na mezi Jilemníci a Martinicemi v Krkonoších. Přinese hlavně vyšší bezpečnost pro cyklisty i pěší. Dosud museli při cestě mezi těmito obcemi využívat krajskou silnici II. třídy.

Práce na výstavbě cyklostezky začaly letos na jaře a zatím postupují rychleji, než projektanti předpokládali. „Byť termín dokončení ve smlouvě je v květnu příštího roku, tak zhotovitel stavby to zatím vidí optimisticky, že by stavbu měli letos dokončit,“ uvedl starosta Jilemnice David Hlaváč.

Cyklostezka dlouhá 1,6 kilometru bude asfaltová se šíří tři metry a v intravilánu města Jilemnice ji doplní veřejné osvětlení. Od silnice II/293 ji oddělí stromořadí. Většinu nákladů na výstavbu cyklostezky zaplatí Jilemnice a Martince ze dvou evropských dotací, které na ni získaly.

(Genus)

JILEMNICE – sobota 26. 7. v 18:00, náměstí

Labyrint Komenský aneb A mos se netěšte!

Národní divadlo Rožkopov se opět vydává na putování po obcích a městech Podkrkonoší s novým divadelním představením. Vstupné dobrovolné.

jičínsko

KOST – Oblíbený hrad bude 25. a 26. července z důvodu natáčení uzavřen. Vrátil se sem filmový štáb a pokračuje se v natáčení pohádky Princezna stokrát jinak.

≡ Lom Ve Zlámaninách - tradiční příspěvek od docenta Zieglera

Kolikrát jsem v tom lomu byl a hledal zde zkamenělé araukarity. Vzpomínám na ten den z roku 1963, kdy jsem do něj vstoupil poprvé za doprovodu mého známého z Nové Paky a mých kamarádů z geologického kroužku poděbradského muzea. Jako očarování jsme tehdy hleděli na lomovou stěnu, ze které na nás „koukal“ zkamenělý kmen. A měli jsme k tomu hned od novopackého přítele i odborný výklad, neboť on byl známým sběratelem a brusičem zdejších krásných kamenů.

Lom ve Zlámaninách je asi 300 m jihozápadně od odbočky (proti čerpací stanici) z hlavní silnice Jičín-Nová Paka a asi 600 m jjz. od jižního okraje Nové Paky. Nedaleko se nachází studánky U mechových kamenů (460 m n.m) a Smradlavka (455 m.n.m).

Dnes je ten lom opuštěný, výška stěny 15 metrů. V lomu jsou zachovány hrubozrnné a středně zrnité sedimenty říčních koryt svrchního karbonu - štikovské arkózy. V těchto sedimentech jsou viditelné 3 araukarity o průměru až 0.75m s delší osou orientovanou S-J. Kromě hornin sedimentárního původu jsou v lomu i žíly čediče směru V-Z a komínová brekcie, která pravděpodobně tvořila dnes již vytěžený střed lomu.

Horniny z této lokality patří svrchní části kumburského souvrství (astur-barruel). Výchozy v lomu tvoří převážně hrubozrnné arkózovité pískovce až arkózy facie tzv. štikovských arkóz s valouny, stratigraficky náleží

kumburskému souvrství. Valouny arkóz mají průměrnou velikosti 3–4 cm a často jsou volně roztroušeny v hornině spolu s intraklasty fialovošedých jílovců a prachovců. Místy jsou nápadné v hornině konkrece hydroxidu Fe. V některých polohách arkóz a pískovců je patrné šikmé zvrstvení. Horniny jsou ukázkou říčního stylu v prvních obdobích sedimentace karbonu podkrkonošské pánve. Vzhledem k předpokládanému sezonnímu klimatu tohoto období, je pravděpodobné, že unášecí schopnost řek se měnila především sezonně. Místy byly řeky divočící, s vysokou unášecí schopností. Dokladem toho jsou i silicifikované kmeny ze stěny tohoto lomu s delší osou orientovanou ve směru S–J a s průměrem kmenů až 0,75 m. V tomto lomu najdeme i ukázkou neogenního vulkanizmu. Skrz karbonské arkózovité pískovce v jižní části lomu pronikají východozápadním směrem tělesa bazanitů o mocnosti 0,45–4,30 m. V jz. části lomu byla v minulosti odkryta brekcie s xenolity sedimentů, která již v současnosti není vidět. Nyní je možno spatřit drobný výskyt neogenního vulkanitu s brekciovitou texturou pouze při bázi lomu východní stěny.

V lomu jsou zachovány hrubozrnné a střednězrnné sedimenty říčních koryt svrchního karbonu (barruel) - štikovské arkózy. V těchto sedimentech se nacházejí viditelné silicifikované kmeny v subhorizontální pozici. Kromě hornin sedimentárního původu jsou v lomu i žíly čediče směru V–Z a komínová brekcie (v jz. části lomu), která pravděpodobně tvořila dnes již vydobytý střed lomu. V místě byl lom (resp. malá elevace) znám také jako vlkovská sopka (podle Vlкова jz. od Nové Paky).

Lom je opuštěný a zavřený pro veřejnost. Slouží příležitostně jako střelnice. Zdejší zajímavý geologický profil volá přímo po ochraně této geologické lokality.



**FOOD
FESTIVAL**
SOBOTA,
26. ČERVENCE 2025
OD 11 HODIN

V PARKU HRABĚTE HARRACHA
PŘED MĚSTSKÝM ÚŘADEM

**11.00 - NÁVŠTĚVNÍCI SE BUDOU MOCI TĚŠIT
NA NEVŠEDNÍ GASTRONOMICKÉ ZÁŽITKY A OCHUTNÁVKY
Z RŮZNÝCH RESTAURACÍ**

**12.00-13.00 - ŽIVÉ VAŘENÍ S TOMÁŠEM ČERNÝM A OCHUTNÁVKOU
(ZLATÝ KUCHAR ZA ROK 2024, ŠÉFKUCHAR A SPOLUJAJITEL
PRAŽSKÉ RESTAURACE DEJVICKÁ 34)**

**14.00-15.00 - ŽIVÉ VAŘENÍ S MARKEM RADITSCHEM A OCHUTNÁVKOU
(BÝVALÝ POROTCE MASTERCHEF, ŠÉFKUCHAR A SPOLUJAJITEL
RESTAURACE KAMPA PARK)**

15.00 - VYSTOUPENÍ KAPELY LAST ORDERS

Vstupné zdarma

**BĚHEM FESTIVALU BUDE
DOPROVODNÝ PROGRAM PRO DĚTI
A LOSOVAČKA O DÁRKOVÉ VOUCHERY**

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAŽENA

Višňová – poklad Frýdlantského výběžku s duší historie a kouzlem přírody

Dvě stě patnáct. Přesně tolik obcí se nalézají na území Libereckého kraje. Řada z nich se může pochlubit zajímavou minulostí, významnými rodáky a také přitažlivými turistickými cíli.

V srdci severozápadní části Frýdlantského výběžku, v malebné krajině luk kolem říčky Smědé, leží obec Višňová – místo, kde se snoubí bohatá historie, jedinečná architektura a přírodní krásy. S nadmořskou výškou pouhých 250 metrů patří k nejnižší položeným obcím v regionu, přesto nabízí nespočet důvodů k obdivu.



„Ve Višňové se ocitnete na samé hranici s Polskem. Už jen projít všechny osady, ze kterých se tato obec skládá, dá pěkný výšlap. Pro dobré poznání to chce věnovat nějaký čas přípravě a seznámit se s místní historií. Budete překvapeni, jak bohatá a dlouhá je,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Višňová se skládá z devíti osad – jsou jimi Andělka, Filipovka, Loučná, Minkovice, Poustka, Předlánce, Saň, Víška a samotná Višňová, která je nejstarší a poprvé byla zmíněna již kolem roku 1334. Historický název obce – Weigsdorf – připomíná rod, který zde měl své kořeny.

Obec je skutečným skvostem hornolužické architektury. Roubené a hrázděné domy z 18. a 19. století, jako jsou ty s čísly popisnými 20, 22, 26, 30, 36, 55, 70 a 78, tvoří unikátní soubor lidového stavitelství. Významné objekty se nalézají i v přilehlých osadách – dům číslo 10 ve Filipovce nebo číslo 4 v Předláncích.

Západně od obce se tyčí Pohanské kameny, bizarní skalní útvar opředený legendami. V obci Víška dodnes funguje historická vodní elektrárna, která využívá sílu Smědé. V Andělce stojí kostel sv. Anny z konce 18. století – poutní místo a kulturní centrum, kde se konají koncerty. Nedaleko něj se nachází jeden ze čtyř smírčích křížů Frýdlantska, tichý svědek dávných událostí.

Višňová je místem, kde se zastavil čas, ale zároveň žije – tradicemi, kulturním děním i péčí o krajinu a památky. Je ideálním cílem pro milovníky historie, architektury i klidné přírody.

/ Jan Mikulička, LK; foto Martin Veselka, Wikipedie

náš jubilant

≡ STÉ VÝROČÍ ÚMRTÍ ANTONÍNA KOSINY

V roce 2025 si připomínáme sté výročí úmrtí Antonína Kosiny, učitele, básníka, autora odborných pedagogických článků, překladatele a vlastence.

Narodil se 10. listopadu 1849 v Horním Jelení na Pardubicku. Studoval na gymnáziu v Hradci Králové, pak rok a půl na bohosloveckém semináři, který opustil a vydal se na pedagogickou dráhu – nejdříve v Náchodě, pak v Mladé Boleslavi.

Od roku 1885 působil jako zástupce ředitele chlapecké měšťanské školy Františka Streita v Lomnici nad Popelkou, ředitelem se stal roku 1900. Manželé Kosinovi bydleli v čp. 62/63 (dle matričního záznamu úmrtí manželky Aloisie, dnes v ulici J. J. Fučíka), později v čp. 164 (obecní činžovní dům, dnes v ulici Komenského proti základní škole), kde žil (po úmrtí Aloisie) a po odchodu do důchodu v roce 1911 se svojí druhou manželkou Helenou. Zemřel 4. června 1925, je pohřben v horní části lomnického hřbitova u zdi.

V roce 1871 vychází Antonínu Kosinovi v katolickém týdeníku Blahověst první básně s náboženskou tematikou. Tentýž časopis dává vědět i o jeho první básnické sbírce (pro mládež) z roku 1874 Kvítí luční, o rok později vydává dvě sbírky pro mládež – Ze zpěvů vlasteneckých a Básnická čítanka. V týdeníku Beseda učitelská vyšel jeho první odborný článek Několik slov o „kráse“ ve vyučování, ve kterém zdůrazňuje výchovu citu pro krásu prostřednictvím přírody, poezie a zpěvu. Pro čtenáře otevírá horizont zahraničních podnětů (například článkem o Dantovi, překlady několika povídek z italštiny a němčiny a několika kapitol knihy čtivých příběhů pro mládež Itala E. de Amicis s názvem Srdce). Rád připomíná vlastenectví sv. Vojtěcha, básnickou činnost J. A. Komenského, vzpomíná na F. Palackého a J. Jungmanna, píše nekrolog k úmrtí básníka V. Hálka, publikuje metodické statě k výuce literatury a k porozumění básnictví. Zdůrazňuje výchovný vliv pohádek a bajek a vyzývá zvláště venkovské učitele ke sbírání těchto zdrojů lidové tradice.

Přispívá do pedagogického časopisu Česká škola. Své texty zde otevřel článkem o tom, jak vyučovat vlasteneckou literaturu na měšťanské škole (s důrazem na

obracení se k domácím pramenům, k rozvoji národního písemnictví, k důkladnému poznání mateřského jazyka); píše, že svatá vyplývá povinnost učitelů českému, aby stále v řeči se vzdělával a zdokonaloval, aby mluvu svou tříbil a rozhojňoval. Jak apelativní i pro naši současnou dobu! I dnes jsou stále platná Kosinova slova: Učitel zkušený měj též na mysli zlaté povědomí, že litera zabíjí, duch oživuje. Při vyučování literatury i k ušlechťení ducha a srdce vůbec přihlížeti třeba; ale zvláště pěstovati budeme lásku k všemu dobrému, co národ náš na poli ducha po dlouhá staletí vykonal a co koná dosud.

Kosina byl představitelem koncentrované, cílevědomé a stále zdokonalované práce v soustředných kruzích, které ve výuce a vzdělávání postupují od přiměřenosti věku žáka k hloubce vyššího poznání. Byl si vědom toho, že mládeži schází vesměs rozhled a náležitá soudnost, proto sám zaujímá stanovisko „mládeži ne mnoho“ – nezahlcovat, nehromadit pouhé vědomosti, učení by mělo být jednoduché, prosté, záživné a osvěžované příklady ze života.



V osmdesátých a devadesátých letech 19. století nejčastěji zveřejňuje své články v Budečské zahradě a v Malém čtenáři. Ve druhém uvedeném periodiku ve stejné době otiskují poezii také například A. Heyduk, J. Vrchlický, J. V. Sládek či povídky F. Herites. Mj. s prvními dvěma jmenovanými je Kosina roku 1887 i spoluautorem sbírky mládeži Kvítí z luhů vlasteneckých (dále zde publikovali například S. Čech, F. L. Čelakovský, V. Hálek, E. Krásnohorská či K. V. Rais). Pohyboval se v literárním sepětí skutečně krásné společnosti vlasteneckých poetů!

Téměř dvě stě jeho odborných studií, článků, pedagogických zpráv, básní a překladů je velkým přínosem literatury, české pedagogice a zvláště výchově mladé generace ke vztahu k slovesnosti (zvl. domácí) a národním dějinám. Po

odchodu do důchodu v roce 1911 věnoval učitelské knihovně chlapecké měšťanské školy v Lomnici, kde řediteloval, dvanáct set cenných českých i cizojazyčných knih (dnes je v místě školy v ulici J. J. Fučíka základní umělecká škola).

V této pro něj přelomové době byl také zvolen čestným členem lomnické učitelské jednoty Komenský, ve které intenzivně předcházející léta pracoval, zvláště připravoval množství vzdělávacích přednášek. Jeho pohřeb 6. června 1925 byl rozloučením s velkou osobností, která pedagogicky a kulturně ovlivnila Lomnicko. Pohřbu se zúčastnili žáci všech místních škol, řada bývalých žáků, zástupci úřadů a místních spolků, u domu smutku a u hrobu zazněly čtyři projevy významných místních osobností. Jeho úmrtí připomněly Národní listy, nekrology vyšly v kritické revue pro mládež Úhor a ve vlastivědném sborníku Lomnicko n. Pop.

Antonín Kosina upevňoval historické povědomí v národním hnutí 19. století. Jeho přínos uvádí i Ottův slovník naučný v části básnictví pro děti u hesla „Čechy (literatura vědecká a odborná: liter. pro mládež)“, význam, tvorbu a odkaz dále připomíná heslo v Lexikonu české literatury a samostatný profilový článek ve Wikipedii.

/ Libor Nekvinda, *Lomnické rozhledy*

☞ **Tomáš Souček** / sorry



VALDŠTEJN – Podmanivá dobová hudba, rytířské souboje, kouř z palných zbraní a kulisa krásné historické památky. To je Středověký víkend na Valdštejně, konající se **26. – 27. července**.

Právě v těchto dnech se Valdštejn vrátí do doby 15. století, kdy v naší zemi naplno zuřily husitské bouře, které se nevyhnuly ani Českému ráji. Návštěvníci se tak přenesou do roku 1424, kdy hrad Valdštejn nechal obsadit slavný husitský vojevůdce Jan Žižka z Trocnova, který kolem táhl do nedaleké Lužice a za několik měsíců poté umírá u Přibyslavi. Právě příchod Jana Žižky na Valdštejn bude součástí vystoupení skupiny historického šermu Rytíři turnovského meče.



Dobovou atmosféru dokreslí „polní kuchyně“ s lahodnými staročeskými pohankovými plackami, opékanými na otevřeném ohni a podávanými buď s povidly nebo s česnekem. Ke středověku neodmyslitelně patřily i zbraně. Presentaci těch palných bude možné vidět na prvním nádvoří.

Pestrý program doplní rovněž středověká hudba na druhém nádvoří v podání skupiny Subulcus. V časech mezi vystoupeními je pro návštěvníky otevřen komplet celý areál hradu včetně interiérů, kde jsou k dispozici průvodci. Ke zhlédnutí je jak výjimečná letní výstava ve Slavnostním sále nazvaná „Šťastný život v secesi“, tak i nová expozice k Přemyslu Otakaru II. v Romantickém paláci. (Radim Štícha, Turnovské památky a cestovní ruch)

TURNOV – S celkovou rekonstrukcí trati Turnov – Železný Brod postupně dochází také k úpravě přejezdů a přechodů přes železniční trať. **V pondělí 28. července** to budou přechody Na Skalici (Skalička) a Na Teplici (pěší stezka z Kotlerova nábřeží k Daliměřicím). Uzavírka je hlášena od 8:00 do 20:00, bude značena svislým dopravním značením, a to včetně obchozí trasy.

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

65.

a přistáváme. Letišti před krásnými horami, již jsem
 před sebou. A zde dole je plus jaro. Letišti a okolí
 plus kvítí. Přistáváme první. Za mnou jeden z posledních
 pilotů. Sedl dobře, ale vjel do písku provoz vedle
 nás a asi 30 m vedle mě havaroval. Obrátil to
 na zádo; vytáhl jsem ho hned. Dopadlo to až
 na prohlídky aeroplánů dobře.

Rokujeme k ostatním aeroplánům, vyprávíme postory
 a hned přistáváme měly-li mít. Někdo! A s tou
 už nad letišti přilétávají další stíhačky od naší letky.
 Také někdo měly! Vždy první etapa historického
 letu dopadlo dobře. Ani měkání až příchem přistávan
 a foukání se do příměsí dává. A už je zkrátka již -
 je zde tepleji než v Evropě a to znatelně. Běháme
 jen v kosi:li:li.

Po příměsí (pálení, zavazování, pivo, cigarety
 a páněk první vína :) poseláme do dopravu
 Blocha, kteří mají vaji zaryadto a měkání.
 A startujeme znovu, tentokrát co by parajisti
 do Barti.

Za mami miži Francie (. forledni folledy na ři Riviéru,
 zemiženi Alpy, Pyreneji ..) a jied mami nic než moři.
 Kolem dohala moři. Provino zemižela. Kolem naš jiu
 kumpary. Radium se ptám sujel částeč a .. vše dohla
 klapa. Hledám lodi pro jiefad muzovčilo jinfatámi.
 jone už ani lodium nad mořem, kolyž jifil'tá'váme
 uraký, kteri jion ani ve třed líní'čl metrek. Tož juf
 nvidím ani moři. A za chril'ny se jied mami v dále
 ryžuji korsiko. Nádherný folled na hory jiu 3000 m
 vpohe. Je mo suč suč, nad jimi nádherní uraký
 a dole pod horami se moři plachiti plachetnice.
 Jedinečný folled. Klitá'váme nad provino, jifil'tá'vá-
 me nejvyšší hory a jone na nejvladivím folijí.
 Vidíme ostrov Elbe, v dále je triska viditi. Klavie.
 Mimi kumpary na pluj' jih a za nedlouho
 jone nad Basti' a za nichol'k jimeť jifil'-
 tá'váme do ^{Stimmar} Ajaccio, kde jinfatá'váme. Tam juf
 vidíme letouny co startovaly jied mami. Ulyb'
 nichdo? foradil se nichdo do vody? To jion maie
 stážky jiu folledu na litině. Opanitím Potya

Nemáme letět nad italskými vodami. Jsou tedy
 nad mořem, máme italské vody a letíme již
 na jih do Afriky. Mijíme a přes jih koryfy
 a hned pod ní už vidíme Sardinii. V levo v dole
 Itálie. Turin a dehladní kontrolují motor, radí
 se ptám ostatních jak se vede - "a va" a letí
 se dál! Máme v pravo Sardinii. Je to po drah
 puky. Bole vidím jakési lodě; mo, dobre' pro
 pouzde. Ani ve třetí Sardinie majedron vidí
 třičlennou skupinu stíhačích leticích ze Sardinie. Pro
 pod páni a stoupají k páni. Myslel jsem, že to
 jsou maši, ale když jsem bliž, vidí je to maši.
 myron jsou to tedy Italové! Jsou ale daleko rychleji.
 Když bych je dovali plynu, rychleji jsem mizím.
 Když byl ani 300 metrů ode mně, zavrval jsem
 je - a adim, macarom! Pro jistotu jsem se
 jisti za mimi houkal, ale zda se, že miit.
 človák: "sou belligeranti". Chtili se ani jicovideit
 co jsem zaci, co je to za drzouny křičí já - létají
 mezi Sardinii a Itálií. Jisti se divit, když vidit;

střevác. Arfaš vědí, že můžeme teď letat za tři
a půl hodiny až do Afriky. Totiž, jítí jsme
medletili. Mizi' main, Sardiniie. Vdále vidim jakjín
hydroarion a dolu mi' letjel ^{forhdruil} 800 km jím puvri-
dit ani jedum lod'. Nad vodou, když člověk mi
mvidi' to uti'ho' fomalu. Ale vše jde dobře. A po
hodině letu mi' vidime v dáleu Afriku. Pozusávám
záti' a jístav Bizerty. Za medlonho mi' jame
mad Bizerton, v malí vyjču vláto'vámé mad
povinnu, oddychávámé pi' pro jistotu, v duchu
dikujeme muotorním za bezradný' chod. A již je
fod maini Tunis. Nalít ma letisti' a jístavámé
ma letisti'. Tož zase v Afriku!

A jedinečný' „bazant“ je vyhnán.